

Alkolåsövervakad körrätt

Vad är övervakad körrätt?

En person som misstänks för rattfylleri eller grovt rattfylleri (på grund av alkohol) kan få tillbaka sin körrätt genom att låta montera ett alkolås i sitt fordon för den tid som det villkorliga körförbudet gäller. Övervakad körrätt inverkar inte på straffet som utdöms för rattfylleri. En person som övervakas får endast köra fordon som är utrustade med alkolås.

Vem kan få övervakad körrätt?

Övervakad körrätt kan beviljas personer som är varaktigt bosatta i Finland, som har gjort sig skyldiga till rattfylleri på grund av alkoholkonsumtion och som inte har körförbud av någon annan orsak. Personen ska ha rätt att köra en personbil, skåpbil, lastbil, buss eller traktor. Alkolåset kan monteras i ett eller flera fordon som används av den övervakade.

Vad är ett alkolås och hur fungerar det?

Alkolåset är en anordning som förhindrar föraren att starta fordonet om föraren har minst 0,1 milligram alkohol i en liter utandningsluft. Detta motsvarar en alkoholhalt på cirka 0,2 promille i blodet.

Alkolåset kräver även slumpmässiga blåsningar under körning. Alkolåset stänger inte av en motor som är i gång, men fordonets tuta aktiveras om föraren inte blåser inom den föreskrivna tiden under körning eller om den tillåtna alkoholhalten överskrids. Alkolåset sparar alla uppgifter om användning samt eventuella manipuleringsförsök i centralenhetens minne.

Varifrån skaffar man ett alkolås?

Endast en del av de alkolås som finns på marknaden är godkända att användas under övervakad körrätt. Kontrollera [Traficoms typgodkända alkolås](#). Man kan höra sig för om alkolås på de

ställen som monterar dem. [Se listan på installationsställen för alkolås](#) (på finska).

Kan andra personer köra ett fordon försett med alkolås?

Andra personer kan köra ett fordon som är försett med alkolås. Den övervakade ansvarar emellertid för att alkolåset används enligt föreskrifterna.

Hur ansöker man om övervakad körrätt?

Alkolåsövervakad körrätt kan begäras av polisen redan under förundersökningen, även om brottmålet ännu inte har avgjorts. Begäran kan också göras skriftligen.

Den övervakade ska besöka en läkare eller någon annan yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården för att diskutera användningen av rusmedel och deras inverkan på hälsan samt möjligheterna att få vård. Den övervakade ska begära ett intyg över besöket, av vilket syftet med diskussionen framgår. Intyget lämnas till polisen.

Fordonet måste genomgå ändringsbesiktning efter monteringen av alkolåset. En anteckning om alkolåset görs i fordonets registeruppgifter.

På körkortet antecknas både specialvillkoret 69 som harmoniserats inom EU och det nationella specialvillkoret 111, vilka båda innebär skyldighet att använda alkolås. Ett alkolåskörkort ger endast rätt att köra fordon som är försedda med ett fungerande alkolås.

Hur länge ska alkolåset vara kvar i fordonet?

I en övervakad persons fordon ska alkolåset vara kvar under hela den tid det villkorliga körförbudet gäller.

Om körförbudet utdöms villkorligt, ska polisen också fastställa en prövotid på minst ett år och högst tre år. Prövotiden börjar när ett beslut om villkorligt körförbud ges och upphör den dag som anges i beslutet om körförbud.

Alkolåset ska alltid finnas kvar i fordonet under hela prövotiden, det vill säga minst ett år oavsett längden på det villkorliga körförbudet.

Vad händer med körkortet?

I samband med rattfylleri förordnar polisen ett tillfälligt körförbud till fordonets förare och beslagtar körkortet.

Den övervakade körrätten börjar när polisen ger den som ska övervakas ett tillfälligt körkort med specialvillkor om användning av alkolås. Polisen kan bevilja ett tillfälligt körkort redan innan rattfyllerimålet behandlas.

När ärendet har utträttats hos polisen ska den övervakade ansöka om ett nytt körkort med anteckning om specialvillkoret 69 (111) att använda alkolås.

Det nya körkortet beställs antingen från Traficoms serviceproducent [Ajovarma](#) eller elektroniskt på Traficoms [e-tjänst](#).

Det är möjligt att använda Traficoms e-tjänst om ett foto och ett namnteckningsprov finns tillgängliga i tjänsten.

Vad kan leda till att den övervakade körrätten återkallas?

Den övervakade körrätten återkallas om den övervakade personen bryter mot begränsningarna i den övervakade körrätten eller påverkar alkolåsets funktion i strid med lagen om alkolås (730/2016).

Den övervakade körrätten återkallas om den övervakade personen gör sig skyldig till grovt äventyrande av trafiksäkerheten, rattfylleri, grovt rattfylleri eller brott mot bestämmelserna om transport av farliga ämnen. Den överva-

kade körrätten återkallas också om den övervakade anhåller om att den ska återkallas. Om den övervakade körrätten återkallas träder det tidigare villkorliga körförbudet för samma tid i kraft. Beslutet om körförbud fattas av polisen.

Vad händer då den övervakade körrätten (prövotiden för det villkorliga körförbudet) upphör?

Det rekommenderas att alkolåset lämnas kvar i fordonet. Då kan dess inställningar ändras för frivillig användning (inga blåsningar under pågående körning).

Alkolåset kan också tas bort från fordonet. Efter att alkolåset tagits bort ska fordonet genomgå en ändringsbesiktning.

Körkortet med anteckning om alkolås returneras till polisen. Polisen lämnar tillbaka det tidigare körkortet. I vissa fall ska ett nytt normalt körkort beställas vid Ajovarmas serviceställe eller i Traficoms e-tjänst.

Då den övervakade körrätten upphört är det också möjligt att fortsättningsvis behålla körkortet med anteckning om alkolås. Då får man endast köra fordon utrustade med alkolås.

Författningar:

Lag om alkolås (730/2016)

Körkortslag (386/2011), kap 7

Traficoms föreskrift om alkolås (TRAFI/118120/03.04.03.00/2016)

Ytterligare information:

Läs mer om alkolåsövervakad körrätt på [polisens](#) och [Traficoms](#) webbsidor.